

แผนการสอนประจำสัปดาห์ที่ 1

หัวข้อเรื่อง ระบบเสียงภาษาอังกฤษเบื้องต้น

รายละเอียด

ศึกษาลักษณะของเสียงสระและพยัญชนะภาษาอังกฤษ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเสียงสระและพยัญชนะ รวมถึงสัญลักษณ์แทนเสียงสระและพยัญชนะเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาและฝึกฝนการออกเสียงด้วยตนเองได้จากการอ่านสัญลักษณ์แทนเสียง (IPA) จากพจนานุกรมภาษาอังกฤษ

จำนวนชั่วโมงที่สอน 3 ชั่วโมง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ศึกษาลักษณะของเสียงสระและพยัญชนะภาษาอังกฤษ
2. ศึกษาหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเสียงสระและพยัญชนะภาษาอังกฤษ
3. ศึกษาสัญลักษณ์แทนเสียงสระและพยัญชนะภาษาอังกฤษ
4. ฝึกฝนการอ่านออกเสียงสระและพยัญชนะจากภาษาอังกฤษจากสัญลักษณ์แทนเสียง

สื่อการสอน

1. ตารางสัทอักษรสากล IPA
2. PowerPoint ประกอบการสอน
3. ไฟล์เสียงสระและพยัญชนะภาษาอังกฤษ
4. เอกสารประกอบการเรียนสัทศาสตร์ภาษาอังกฤษ

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

ขั้นพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

1. อธิบายลักษณะเสียงพยัญชนะและเสียงสระภาษาอังกฤษได้
2. แยกแยะความแตกต่างระหว่างเสียงพยัญชนะและเสียงสระภาษาอังกฤษได้
3. ประยุกต์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษสู่การนำไปถ่ายทอด

ความรู้ต่อไปได้อย่างถูกต้อง

ขั้นทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

1. ออกเสียงพยัญชนะและสระภาษาอังกฤษจากการอ่านสัทอักษรสากล (IPA) ได้
อย่างถูกต้อง

ขั้นเจตพิสัย (Affective Domain)

1. เห็นประโยชน์ของสัทอักษรสากลที่เป็นเครื่องมือในการออกเสียงภาษาอังกฤษ
อย่างถูกต้อง

2. ให้ความร่วมมือต่อการฝึกฝนการออกเสียงโดยพร้อมเพรียงกัน

3. มีทัศนคติที่ดีมากขึ้นต่อการศึกษารายบุคคลภาษาอังกฤษอันจะส่งผลต่อการนำความรู้ไป
ประยุกต์ใช้ต่อไป

2. วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

1. เขียนบรรยายเกณฑ์การพิจารณาเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง
2. เขียนบรรยายลักษณะเสียงสระภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง
3. ทดสอบอ่านออกเสียงจากสัทอักษรสากลรายบุคคล
4. ทำข้อสอบวัดผลความรู้เรื่องสัทอักษรสากล
5. เข้าร่วมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
6. ตอบคำถามและทำกิจกรรมในห้องเรียน

3. สัดส่วนของการประเมิน

1. แบบทดสอบแยกแยะความเหมือนและความแตกต่าง 24 ข้อ
2. แบบทดสอบก่อนการอบรม (Pretest) 80 คำ

เนื้อหาที่สอนประจำสัปดาห์ที่ 1

หัวข้อ ระบบเสียงภาษาอังกฤษเบื้องต้น

1. เสียงสระภาษาอังกฤษ
2. เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ
3. สัญลักษณ์แทนเสียง

1. เสียงสระภาษาอังกฤษ

สระเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในพยางค์ กล่าวคือภายในพยางค์หนึ่ง ๆ นั้นต้องประกอบด้วยเสียงสระ 1 เสียง เช่น คำว่า cat /kæʔ/ ประกอบด้วยพยัญชนะต้น /k/ สระ /æ/ และพยัญชนะท้าย /t/ ในพยางค์หนึ่ง ๆ อาจประกอบด้วยสระเพียงอย่างเดียวได้ เช่น คำว่า Oh /əʊ/ แม้ว่าการสะกดคำมีอักษร “h” แต่ไม่ออกเสียง หรือประกอบด้วยพยัญชนะต้นและสระ เช่น คำว่า No /nəʊ/ หรือประกอบด้วยสระและพยัญชนะท้าย เช่น คำว่า is /ɪz/ กล่าวได้ว่าเมื่อเปล่งเสียงพูดนั้นจะต้องมีสระในทุกพยางค์ ดังนั้นสระจึงเป็นแกนหรือเป็นหัวใจของพยางค์

การออกเสียงสระในภาษาอังกฤษไม่อาจพิจารณาตัวสะกดได้เสมอไป เพราะตัวสะกดหนึ่ง ๆ อาจออกเสียงได้แตกต่างกัน เช่น ตัวสะกด ‘a’ ในคำว่า cat /kæt/ ออกเสียงแตกต่างไปจากตัวสะกดในคำว่า hate /heit/ ดังนั้นการฝึกออกเสียงสระจึงไม่อาจยึดตัวสะกดเป็นเกณฑ์ได้เสมอไป ด้วยเหตุนี้จำเป็นต้องศึกษาสัญลักษณ์แทนเสียงหรือสัทอักษรสากล IPA (International Phonetics Alphabet) สัญลักษณ์แสดงการออกเสียงที่นับว่าเป็นสากลนั้นมาจากสระมาตรฐานของแดเนียล โจนส์

แม้ว่าปัญหาในการออกเสียงสระภาษาอังกฤษของคนไทยนั้นนับว่าไม่ใช่ปัญหาที่น่าเป็นห่วง เช่นเสียงพยัญชนะ หากแต่ปัญหาที่พบจะเกี่ยวกับการลากเสียงเพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างการออกเสียงสระเดี่ยวและสระประสมภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดความหมายที่คาดเคลื่อนได้

สระในภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สระเดี่ยวและสระประสม กล่าวคือสระเดี่ยวนั้นมีเสียงสระเพียง 1 เสียง ส่วนสระประสมนั้นเกิดจากเสียงสระ 2 เสียงและจะออกเสียงเคลื่อนที่จะเสียงสระที่ 1 ไปหาเสียงสระที่ 2 ในลักษณะการออกเสียงร่วมกัน ตารางที่ 1 เสียงสระภาษาอังกฤษ

ตารางที่ 1.1 สระเดี่ยวและสระประสมภาษาอังกฤษ

สระเดี่ยว (monophthongs)		สระประสม 2 ส่วน (diphthongs)
สระเสียงสั้น (short vowels)	สระเสียงยาว (long vowels)	
/ɪ/ ship	/ɔ:/ ball	/əʊ/ phone
/e/ pen	/u:/ boot	/ɪə/ year
/ʊ/ book	/i:/ sheep	/ɔɪ/ boy
/æ/ man	/ɑ:/ heart	/aʊ/ house
/ʌ/ cup	/ɜ:/ girl	/eɪ/ male
/ɒ/ clock		/aɪ/ fine
/ə/ camera		/eə/ chair

การจำแนกเสียงสระ

การพิจารณาและจำแนกเสียงสระ มีดังนี้ 1. ส่วนของลิ้นที่ใช้ในการออกเสียง (tongue position) 2. ความสูงต่ำของลิ้น (tongue height) และ 3. ลักษณะของริมฝีปาก (lip position)

1. ส่วนของลิ้นที่ใช้ในการออกเสียง (tongue position)

ส่วนของลิ้นที่ใช้ในการออกเสียงสระ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- ลิ้นส่วนหน้า (front of the tongue) คือ ลิ้นที่อยู่ตรงข้ามกับเพดานแข็ง (hard palate) ในภาษาไทย สระที่ใช้ลิ้นส่วนหน้าในการออกเสียง คือ สระอิ /i/ สระเอะ /e/ สระแอะ /ɛ/ สระอะ /a/ และในภาษาอังกฤษ สระที่ใช้ลิ้นส่วนหน้าในการออกเสียง คือ สระอี /i:/ ในคำว่า see สระอิ /i/ ในคำว่า sit สระเอ /e/ ในคำว่า pet สระแอะ /æ/ ในคำว่า bad เป็นต้น

- ลิ้นส่วนกลาง (central part of the tongue) เป็นลิ้นที่อยู่ตรงกันข้ามกับส่วนต่อระหว่างเพดานแข็งกับเพดานอ่อน ในภาษาอังกฤษมีสระซึ่งใช้ลิ้นส่วนกลางในการออกเสียง เช่น สระ /ə/ ในพยางค์ที่ 2 ของคำว่า butter และสระ /ɜ:/ ในคำว่า burn เป็นต้น
- ลิ้นส่วนหลัง (back of the tongue) คือ ส่วนลิ้นที่อยู่ตรงกันข้ามกับเพดานอ่อน (soft palate or velum) ในภาษาไทย และสระ เอะ และในภาษาอังกฤษ สระซึ่งใช้ลิ้นส่วนหลังในการออกเสียง คือ สระอุ /u/ สระโอะ /o/ สระเออะ /ɔ/ สระอี /ui/ และสระเออะ /ɜ/ และในภาษาอังกฤษ สระซึ่งใช้ลิ้นส่วนหลังในการออกเสียง คือ สระ /u:/ ในคำว่า pool สระ /ʊ/ ในคำว่า pull สระ /ʌ/ ในคำว่า but สระ /ɔ:/ ในคำว่า born และสระ /ɒ/ ในคำว่า pot เป็นต้น

2. ความสูงต่ำของลิ้น (tongue height)

สระซึ่งใช้ลิ้นส่วนหน้าในการออกเสียงเหมือนกัน อาจจะมีระดับความสูง ต่ำ ของลิ้นในการออกเสียงต่างกัน เช่น ในภาษาไทยสระอิ /i/ สระเอะ /e/ สระแอะ /ɛ/ สระอะ /a/ การแบ่งระดับความสูง ต่ำของลิ้นจะแบ่งตามลักษณะความแตกต่างของเสียงสระในภาษานั้น ถ้าภาษาใดมีความแตกต่างของระดับลิ้นเพียง 2 ระดับ จะจำแนกออกเป็นระดับสูงและต่ำ แต่ถ้าภาษานั้นมีความแตกต่างเป็น 3 ระดับ จะจำแนกเป็นระดับสูง กลาง ต่ำ ในบางภาษา เช่น ภาษาไทยจะจำแนกเป็นสูง กลาง ต่ำ เหมือนกับภาษาอังกฤษที่จำแนกระดับเสียงสระเป็น 3 ระดับ

สระภาษาอังกฤษซึ่งมีการพิจารณาตามส่วนของลิ้นซึ่งเป็นการจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างลิ้นกับเพดานปากตามแนวนอนและแนวตั้ง ประกอบด้วย 1. การพิจารณาตามแนวราบ ได้แก่ สระหน้า (front vowels) สระกลาง (central vowels) และสระหลัง (back vowels) 2. การพิจารณาแนวแนวตั้ง ได้แก่ 1. สระสูง (high vowels) สระลิ้นระดับกลาง (mid vowels) และสระต่ำ (low vowels)

1. การพิจารณาตามแนวราบ อธิบายโดยการจำแนกส่วนของลิ้นออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนหน้า ส่วนกลาง และส่วนหลัง นอกจากนั้นพิจารณาจากการที่ลิ้นยกตัวเข้าใกล้เพดานปากมากที่สุด ประกอบด้วยสระดังต่อไปนี้

สระหน้า (front vowels) ได้แก่ /i/ /ɪ/ /e/ /ɛ/ และ /æ/

สระกลาง (central vowels) ได้แก่ /ʌ/ /ə/ /ɜr*/ /ɔr*/ และ /a/

สระหลัง (back vowels) ได้แก่ /u/ /ʊ/ /o/ และ /ɔ/

2. การพิจารณาตามแนวตั้ง อธิบายจากการยกตัวของลิ้นที่สูงขึ้นจำนวน 3 ระดับ ได้แก่ สูง กลาง และต่ำ เหมือนลักษณะของเสียงสระภาษาไทย ประกอบด้วยสระดังต่อไปนี้

สระสูง (high vowels) ได้แก่ /i/ /ɪ/ /u/ และ /ʊ/

สระลิ้นระดับกลาง (mid vowels) ได้แก่ /e/ /ɛ/ /ʌ/ /ə/ /ɜr*/ /ɔr*/ และ /o/

สระต่ำ (low vowels) ได้แก่ /æ/ /a/ และ /ɔ/

* เสียงสระ /ɜr/ และ /ɔr/ เป็นการออกเสียงสระและตามด้วยเสียงพยัญชนะท้ายเสียง /r/ ตามการออกเสียงแบบอเมริกัน (American English)

3. ลักษณะของริมฝีปาก (lip position)

ริมฝีปากแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ริมฝีปากห่อ (rounded) และริมฝีปากไม่ห่อ (unrounded) ในภาษาไทย สระอิ /i/ สระเอะ /e/ สระแอะ /ɛ/ สระอะ /a/ สระอี /uu/ และสระเออะ /ʌ/ เป็นสระซึ่งริมฝีปากไม่ห่อ บางครั้งเราใช้คำว่า ริมฝีปากเหยียด (spread) แทนคำว่าริมฝีปากไม่ห่อ ในกรณีของสระซึ่งริมฝีปากห่อ นั้น ความสูงของลิ้นและความมากน้อยของการห่อปากนั้นจะมีความสัมพันธ์กัน คือ สระสูง เช่น สระอุ จะมีความห่อของปากมากกว่าสระที่ยกลิ้นต่ำกว่า คือ สระโอะ และสระโอะ จะมีความห่อของปากมากกว่าสระเออะซึ่งยกลิ้นต่ำกว่า

การจำแนกเสียงสระภาษาอังกฤษตามเกณฑ์เรื่องลักษณะของริมฝีปาก ดังที่ได้กล่าวข้างต้นว่ามีการแบ่งออกเป็นสระที่รูปริมฝีปากห่อกลม (rounded vowels) และสระที่รูปริมฝีปากเหยียดออก (unrounded vowels) จึงขอแยกแยะเสียงออกตามเกณฑ์ดังกล่าวต่อไปนี้

1. สระที่รูปริมฝีปากห่อกลม (rounded vowels) ได้แก่ /u/ /ʊ/ /o/ และ /ɔ/
2. สระที่รูปริมฝีปากเหยียดออก (unrounded vowels) ได้แก่ /i/ /ɪ/ /e/ /ɛ/ /æ/ /ʌ/ /ə/ /ɜr/ /ɔr/ และ /a/

ในการเคลื่อนที่ของลิ้นและริมฝีปาก รวมถึงกรามนั้น จะเคลื่อนที่ไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นเกณฑ์การพิจารณาเสียงสระที่กล่าวมาข้างต้น มนุษย์เราจะไม่รู้สึกถึงกระบวนการใดมากเป็นพิเศษเพราะเราออกเสียงตามสัญชาตญาณของการเป็นเจ้าของภาษาและผู้เรียนรู้ภาษา นักภาษาศาสตร์เข้ามาศึกษาในเชิงลึกเพื่อให้เห็นความชัดเจนมากยิ่งขึ้นซึ่งช่วยให้การเรียนภาษาของผู้เรียนภาษาในฐานะภาษาที่สองเป็นการเรียนบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. เสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ

ลักษณะการออกเสียงมีดังนี้ เริ่มต้นด้วยกระแสลมพุ่งออกจากปอดผ่านมาทางหลอดลม จากนั้นกระแสลมจะผ่านกล่องเสียงซึ่งภายในกล่องเสียงมีเส้นเสียงพาดจากด้านหน้าของกล่องเสียงไปด้านหลัง เส้นเสียง คือ เส้นเอ็นบาง ๆ ที่สามารถยืดหยุ่นได้ มีจำนวน 2 เส้น เส้นเสียงสามารถเคลื่อนที่ชิดติดกันหรือยืดห่างออกจากกันโดยส่วนหน้าของเส้นทั้งคู่ยังคงยึดติดกัน หรืออาจอยู่ในลักษณะที่เส้นเสียงทั้งสองเคลื่อนที่เข้ามาติดกันแล้วเปิดส่วนหลังออกเป็นเช่นนี้หลายครั้งต่อเนื่องกัน เรียกว่า “เส้นเสียงสั่น” เมื่อกระแสลมผ่านเส้นเสียงออกมาและขึ้นสู่ช่องคอแล้วกระแสลมสามารถเคลื่อนต่อไปได้อีก 2 ทาง คือ ช่องปากและช่องจมูก ขึ้นอยู่กับการปิดเปิดของเพดานอ่อน รวมถึงลิ้นไก่ ถ้าเพดานอ่อนยกสูงขึ้นติดผนังคอ กระแสลมจะออกทางช่องปากแต่เมื่อเพดานอ่อนลดต่ำลง กระแสลมสามารถออกทางช่องจมูกได้ด้วย หลังจากนั้นการเปลี่ยนแปลงลักษณะของลิ้นซึ่งเคลื่อนไปยังจุดต่าง ๆ ของเพดานปาก ซึ่งแบ่งออกเป็นเพดานอ่อน เพดานแข็ง และปุ่มเหงือก หรือเคลื่อนไปสู่

ฟัน ตลอดจนการทำงานของริมฝีปากทำให้เกิดเสียงต่าง ๆ การออกเสียงพยัญชนะนั้นต้องใช้อวัยวะในช่องปาก 1 คู่เสมอ โดยประสานกับกระแสลมจากปอด เช่น ริมฝีปากบนกับริมฝีปากล่าง ปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก เป็นต้น อวัยวะคู่นั้น เรียกว่า ฐานกรณ์ คำอธิบายของ “ฐานกรณ์” ดังนี้ “ฐาน” คืออวัยวะที่คงที่ ไม่เคลื่อนไหว ทำหน้าที่เป็นจุดที่เกิดเสียง เช่น เสียงปลายลิ้นกับปุ่มเหงือก ปลายลิ้นเป็นอวัยวะที่เคลื่อนไปหาจุดที่เกิดเสียง ได้แก่ บริเวณปุ่มเหงือกติดโคนฟันบนด้านในของฟันหน้า ปลายลิ้น จึงเป็น กรณ์ และปุ่มเหงือกเป็น ฐาน เป็นต้น

การพิจารณาลักษณะของเสียงพยัญชนะยังต้องพิจารณาฐานและกรณ์ที่ใช้ในการเปล่งเสียง

ฐาน คือ อวัยวะที่เคลื่อนที่ไม่ได้ อยู่ในช่องปาก ได้แก่ ริมฝีปากบน ฟันบน ปุ่มเหงือก (คือแนวเหงือกติดโคนฟันบนด้านในของฟันหน้า) เพดานแข็งและเพดานอ่อน หากใช้ปลายลิ้นสัมผัส โดยเริ่มจากริมฝีปากและกวาดลไปด้านหลังที่ละจุด จะหยุดได้บริเวณหลังเพดานแข็งเล็กน้อย นั่นคือเพดานอ่อน ซึ่งเป็นบริเวณที่สัมผัสรู้สึกได้ว่านิ่ม

กรณ์ คือ อวัยวะที่เคลื่อนที่ได้ อยู่ในช่องปากเช่นกัน ได้แก่ ริมฝีปากล่าง ลิ้น ซึ่งเป็นอวัยวะที่สำคัญ แบ่งออกเป็น ปลายสุดของลิ้น ปลายลิ้น ลิ้นส่วนหน้าและลิ้นส่วนหลัง ลิ้นส่วนต่าง ๆ ทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกัน

การเคลื่อนที่ของกระแสลมเมื่อผ่านเข้ามาในช่องปากและช่องจมูก จะเกิดการทำงานร่วมกันกับฐานกรณ์ในลักษณะต่าง ๆ ทำให้เกิดเสียงพยัญชนะหลากหลายประเภท ดังนี้

เสียงระเบิด	เกิดจากการจรดฐานกรณ์ให้สนิทแน่น กักลมไว้ชั่วครู่และปล่อยออกทางปากอย่างรวดเร็ว นั่นคือปล่อยฐานกรณ์ออกจากกันอย่างรวดเร็ว
เสียงนาสิก	เกิดจากการจรดฐานกรณ์ให้สนิทแน่น กักลมไว้ชั่วครู่ จากนั้นเพดานอ่อนลดลงทำให้ลมออกทางจมูกพร้อมกับคลายการปิดกั้นของฐานกรณ์ออก
เสียงกักเสียดแทรก	เกิดจากการจรดฐานกรณ์ให้สนิทแน่น กักลมไว้ชั่วครู่แล้วปล่อยลมออกทางปากช้ากว่าเสียงระเบิด พร้อมปล่อยฐานกรณ์ออก
เสียงเสียดแทรก	เกิดจากฐานกรณ์เข้ามาใกล้กันมากจนลมต้องเปียดแทรกออกมา
เสียงเปิด	เกิดจากฐานกรณ์อยู่ห่างกันพอสมควรที่จะให้ลมจากปอดออกมาได้อย่างสะดวก
เสียงข้างลิ้น	เป็นเสียงที่ปลายลิ้นจรดกับปุ่มเหงือก ลดข้างลิ้นลง ลมออกมาทางข้างลิ้น (เสียงนี้มีลักษณะคล้ายกับเสียง “ล” ในภาษาไทย)

ลักษณะเสียงดังกล่าวข้างต้น (ยกเว้นเสียงเปิด เสียงนาสิก และเสียงข้างลิ้นซึ่งเป็นเสียงก้องเสมอ) อาจเป็นเสียงก้อง (voiced) หรือเสียงไม่ก้อง (voiceless) ก็ได้ เสียงไม่ก้องนั้นเกิดจากในขณะที่จะออกเสียงนั้น เส้นเสียงเปิดกว้าง ทำให้ลมจากปอดผ่านเส้นเสียงได้อย่างสะดวกก่อนที่ลมจะผ่านเข้ามาในช่องปาก ส่วนเสียงก้องเกิดจากเส้นเสียงสั่น ซึ่งการทดสอบเสียงก้องและไม่ก้องนั้นทำให้โดยการหายใจออกแรง ๆ อ้าปากกว้างและใช้มือสัมผัสฝ่าส้อมที่ออกจากปาก รวมถึงใช้มืออีกข้างหนึ่งสัมผัสที่บริเวณลูกกระเดือก จะรู้สึกได้ทันทีว่าบริเวณลูกกระเดือกไม่มีการสั่นสะเทือน แสดงว่าเส้นเสียงเปิดกว้าง ลมผ่านจากช่องคอออกมาทางปากได้อย่างสะดวก ในส่วนของเสียงก้อง ให้เปล่งเสียง “อา” (เนื่องจากเสียงสระทุกตัวเป็นเสียงก้อง) และจับบริเวณลูกกระเดือกจะพบว่าเกิดการสั่นสะเทือนแสดงว่าเส้นเสียงสั่น เนื่องจากเมื่อลมออกจากปอดผ่านกล่องเสียง เส้นเสียงทั้งคู่ดึงส่วนปลายของเส้นเสียงเข้ามาชิดกันแล้วเปิดออก ทำให้เส้นเสียงสั่น ลักษณะนี้จะเกิดขึ้นเสมอเมื่อเปล่งเสียงก้อง ผู้ฝึกออกเสียงในภาษาอังกฤษจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะเสียงก้องและเสียงไม่ก้อง เพราะมีเสียงพยัญชนะเสียงก้องในภาษาอังกฤษหลายเสียงที่ไม่เกิดในภาษาไทยและกลายเป็นปัญหาสำหรับคนไทย

กล่าวได้ว่าหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเสียงพยัญชนะนั้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ อยัวะระคู่ที่ใช้ในการออกเสียง (places of articulation) ลักษณะของเสียงที่เกิด (manners of articulation) และการสั่นของเส้นเสียง (voicing)

สัทอักษร (Phonetic Alphabet)

ในการออกเสียงพยัญชนะและสระในภาษาอังกฤษ ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีความรู้เรื่องสัทอักษร (Phonetic Alphabet) หรืออักษรแทนเสียง จะสามารถอ่านออกเสียงคำภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง เนื่องด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษบางตัวสามารถออกเสียงได้หลายเสียง หากเรามีความรู้ด้านนี้จะช่วยพัฒนาการอ่านออกเสียงได้ดีและป้องกันความผิดพลาดในการออกเสียงได้ โดยเฉพาะกลุ่มอาชีพที่หน้าที่การทำงานเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น ครูสอนภาษาอังกฤษ พนักงานต้อนรับที่โรงแรมหรือบนสายการบิน ล่าม เป็นต้น

เสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษมีได้มีเพียง 1 เสียงต่อพยัญชนะ 1 ตัว กล่าวคือพยัญชนะ 1 ตัวอาจมีเสียงได้มากกว่า 1 เสียง ในบางกรณีพยัญชนะตัวหนึ่งเมื่อปรากฏกับพยัญชนะอีกตัวหนึ่งย่อมสามารถมีเสียงเพิ่มได้อีกเสียง จึงสังเกตการออกเสียงของตัวอักษรต่อไปนี้

ตัวอักษร c	/k/ particular	/ʃ/ phonetician	/s/ pronunciation
ตัวอักษร g	/g/ bigger	/dʒ/ larger	/ŋ/ singer
ตัวอักษร s	/s/ song	/ʃ/ sugar	
ตัวอักษร ch	/tʃ/ chair	/k/ chorus	
ตัวอักษร a	/ɑ:/ father	/ɛ/ any	/æ/ fat /ɒ/ watch
ตัวอักษร i	/i/ wind	/i:/ machine	/ɜ:/ bird
ตัวอักษร u	/u:/ rule	/ʊ/ put	/ʌ/ hut
ตัวอักษร o	/oʊ/ stove	/u:/ move	/ʌ/ love

จากคำศัพท์ข้างต้น เห็นได้ว่าตัวอักษรตัวเดียวกันสามารถออกเสียงได้หลายแบบ ตัวอักษร c สามารถออกเสียงได้ 3 เสียง ได้แก่ /k/ /ʃ/ และ /s/ ตัวอักษร g สามารถออกเสียงได้ 3 เสียง ได้แก่ /g/ /dʒ/ และ /ŋ/ ตัวอักษร s สามารถออกเสียงได้ 2 เสียง ได้แก่ /s/ และ /ʒ/ ตัวอักษร ch สามารถออกเสียงได้ 2 เสียง ได้แก่ /tʃ/ และ /k/ นอกจากนี้เสียงสระสามารถออกเสียงได้หลากหลายเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ตัวอักษร a สามารถออกเสียงได้ 4 เสียง ถึงแม้ว่าจะมีรูปสะกดที่เหมือนกัน ได้แก่ /ɑ:/ /ɛ/ /æ/ และ /b/ ตัวอักษร i สามารถออกเสียงได้ 3 เสียง ได้แก่ /ɪ/ /i:/ และ /r:/ ตัวอักษร u สามารถออกเสียงได้ 3 เสียง ได้แก่ /u:/ /ʊ/ และ /ʌ/ รวมถึงตัวอักษร o สามารถออกเสียงสระเดี่ยวได้ 2 เสียง คือ /u:/ และ /ʌ/ ส่วนเสียง เป็นเสียงสระประสม 2 ส่วน ได้แก่ /ou/

เช่นเดียวกันกับเสียงสระ เสียงสระเสียงเดียวกันก็สามารถเขียนได้โดยใช้ตัวอักษรต่างกัน เช่น

เสียงสระ /i:/	meet	meat	niece
	key	pique	seize

เนื่องด้วยปัญหาของการสะกดคำและการอ่านออกเสียงที่ไม่ตรงกัน ในช่วงศตวรรษที่ 18 นักภาษาศาสตร์จึงได้กำหนดตัวอักษรชุดหนึ่งเรียกว่า สัทอักษร หรือ อักษรแทนเสียง ในปี ค.ศ. 1951 มีการแก้ไขให้เหมาะสมและถือเป็นสัทอักษรที่สมบูรณ์ที่สุด เรียกว่า I.P.A (International Phonetic Alphabet)

เกณฑ์การกำหนดสัทอักษร

1. สัทอักษร 1 ตัว ใช้แทนเสียง 1 เสียง
2. ให้ใช้ตัวอักษรโรมัน 26 ตัว หากแต่อาจไม่เพียงพอกับจำนวนเสียง จึงจำเป็นต้องมีสัญลักษณ์เพิ่ม จึงใช้วิธี
  - 1.1 ขอยืมจากภาษาอื่น
  - 1.2 ใช้ตัวพิมพ์เล็กกับพิมพ์ใหญ่ด้วยกัน
  - 1.3 ใช้ตัวอักษรที่มีอยู่แต่กลับบนลงล่าง หรือกลับซ้ายไปขวา
3. สัทอักษรจะอยู่ในเครื่องหมาย / / แทนเสียงที่เปล่งออกมาและในการเขียนคำอ่าน เราจะเขียนให้อยู่ในเครื่องหมายนี้เช่นกันในสหรัฐอเมริกา สัทอักษรที่นิยมกันมาเป็นระบบ Trager-Smith โดย George L. Trager และ Henry Lee Smith ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับระบบของ I.P.A แต่จะใช้ตัวอักษรที่มีอยู่แล้วในเครื่องพิมพ์ดีดเพื่อความสะดวกในการพิมพ์

ตารางที่ 1.2 ลักษณะของสัทอักษรสากลในแบบ IPA และ Trager-Smith

เสียง	I.P.A.	Trager - Smith
sh	/ʃ/	/ř/
ch	/tʃ/	/č/
j, ge	/dʒ/	/j/
-sure	/ʒ/	/ž/
y	/j/	/y/

แบบทดสอบแยกแยะความเหมือนและความแตกต่าง (sound discrimination)

คำสั่ง ผู้เรียนจะได้ยินคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 2 คำ ซึ่งบางข้อเป็นคำเทียบเสียง (minimal pairs) บางข้อเป็นคำศัพท์ที่คำหนึ่งมีเสียงแตกต่างจากอีกคำหนึ่ง จากนั้นเปิดไฟล์เสียง 2 รอบ รอบที่ 1 ให้ผู้เรียนฟังอย่างเดียวเท่านั้นและคิดตามว่าข้อใดเสียงเหมือนกันหรือข้อใดเสียงแตกต่างกัน รอบที่ 2 ให้ผู้เรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง S (same = เหมือนกัน) เมื่อผู้เรียนได้ยินคำศัพท์ 2 คำที่มีเสียงเหมือนกัน หากผู้เรียนได้ยินเสียงที่แตกต่างกันทั้ง 2 คำ ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง D (different = แตกต่างกัน) หากผู้เรียนไม่แน่ใจให้ใส่เครื่องหมายคำถาม ? ในช่อง ?

ยกตัวอย่าง

1. หากคุณได้ยินคำว่า sheep sheep เขียนเครื่องหมาย ✓
2. หากคุณได้ยินคำว่า sheep ship เขียนเครื่องหมาย ✓
3. หากคุณไม่แน่ใจ เขียนเครื่องหมาย ?

ข้อที่	S	D	?
1.	✓		
2.		✓	
3.			?

ข้อที่	S	D	?	ข้อที่	S	D	?
1a				13a			
1b				13b			
2a				14a			
2b				14b			
3a				15a			
3b				15b			
4a				16a			
4b				16b			
5a				17a			
5b				17b			
6a				18a			
6b				18b			
7a				19a			
7b				19b			
8a				20a			
8b				20b			
9a				21a			

9b				21b			
10a				22a			
10b				22b			
11a				23a			
11b				23b			
12a				24a			
12b				24b			

แบบทดสอบการออกเสียงเสียดแทรก

ชุดที่ 1 แบบทดสอบการออกเสียงเพื่อทดสอบการรับรู้เรื่องการสั่นสะเทือนของเส้นเสียง

คำศัพท์เป้าหมาย (target words)		คำลวง (filler words)
<i>/s/ - /z/</i>	<i>/s/ - /z/</i>	<i>/s/ - /s/ และ /z/ - /z/</i>
ตำแหน่งต้นคำ	ตำแหน่งท้ายคำ	คละตำแหน่ง
Sue – zoo C – Z sip – zip	ice – eyes bus – buzz	zoo – zoo sip – sip zeal – zeal eyes – eyes bus – bus
<i>/f/ - /v/</i>	<i>/f/ - /v/</i>	<i>/f/ - /f/ และ /v/ - /v/</i>
ตำแหน่งต้นคำ	ตำแหน่งท้ายคำ	คละตำแหน่ง
fan – van fine – vine	thief – thiefe strife – strive safe – save	fail – fail view – view save – save fan – fan thieve - thiefe
<i>/ʃ/ - /ʒ/</i>	<i>/ʃ/ - /ʒ/</i>	<i>/ʃ/ - /ʃ/ และ /ʒ/ - /ʒ/</i>
ตำแหน่งท้ายคำ	ตำแหน่งกลางคำ	คละตำแหน่ง
ruche – rouge	asher – azure glacier – glazier mesher – measure Confucian - confusion	rouge – rouge azure – azure glacier – glacier mesher – mesher confusion – confusion

/θ/ - /ð/	/θ/ - /ð/	/θ/ - /θ/ และ /ð/ - /ð/
ตำแหน่งต้นคำ	ตำแหน่งท้ายคำ	คละตำแหน่ง
thigh – thy	loath – loathe sooth – soothe teeth – teethe wreath - wreathe	thy – thy teeth – teeth wreath – wreath soothe – soothe thigh - thigh

ชุดที่ 2 แบบทดสอบการออกเสียงเพื่อทดสอบการรับรู้เรื่องการใช้ฐาน-กรณ์

คำศัพท์เป้าหมาย (target words)		คำลวง (filler words)
/θ/ - /t/	/θ/ - /t/	/θ/
ตำแหน่งต้นคำ	ตำแหน่งท้ายคำ	คละตำแหน่ง
theme – team thin – tin thick – tick	both – boat path – pat	theme – theme both – both birth – birth thick – thick thin – thin
/ð/ - /d/	/ð/ - /d/	/ð/
ตำแหน่งต้นคำ	ตำแหน่งท้ายคำ	คละตำแหน่ง
they – day thy – die thee – D	bathe – bayed lathe – laid	they – they thee – thee lathe – lathe thy - thy bathe - bathe
/s/ - /ʃ/	/s/ - /ʃ/	/ʃ/
ตำแหน่งต้นคำ	ตำแหน่งท้ายคำ	คละตำแหน่ง
C – she Sue – shoe sip – ship	ass – ash puss – push	push – push ash – ash ship – ship shoe – shoe she – she

/w/ - /v/		/v/
ตำแหน่งต้นคำ		คละตำแหน่ง
win – vin		vin – vin
wine – vine		vine – vine
wow – vow		vow – vow
wet – vet		vet – vet
west - vest		vest - vest

แบบทดสอบการออกเสียงเสียดแทรก

ชุดที่ 1 แบบทดสอบการออกเสียงเพื่อทดสอบการรับรู้เรื่องการสั่นสะเทือนของเส้นเสียง

Sue – zoo C – Z sip – zip eyes – eyes bus – bus		ice – eyes bus – buzz zeal – zeal zoo – zoo sip – sip	
fan – van fine – vine fail – fail fan – fan thieve - thieve		thief – thieve strife – strive safe – save save – save view – view	
ruche – rouge azure – azure rouge – rouge glacier – glacier confusion - confusion		asher – azure glacier – glazier mesher – measure Confucian – confusion mesher – mesher	
thigh – thy thy – thy wreath – wreath thigh - thigh soothe – soothe		loath – loathe sooth – soothe teeth – teethe wreath – wreathe teeth – teeth	

ชุดที่ 2 แบบทดสอบการออกเสียงเพื่อทดสอบการรับรู้เรื่องการใช้ฐาน-กรรม

theme – team thin – tin thick – tick birth – birth thick – thick		both – boat path – pat theme – theme thin – thin both – both	
they – day thy – die thee – D lathe – lathe bathe - bathe		bathe – bayed lathe – laid they – they thy - thy thee – thee	
C – she Sue – shoe sip – ship ash – ash ship – ship		ass – ash puss – push push – push she - she shoe – shoe	
wow – vow wet – vet vet – vet west - vest vest - vest		vin – vin wine – vine vine – vine win – vin vow – vow	